

de
RAAD SHEER

Een uitgave van de Vereniging Raadsherenbuurt, Leiden
31^e jaargang, nummer 3, oktober 2009

(VER) BOUWEN

Een vies luchtje 7	(Ver)bouwen van scholen in de buurt 15 & 20	Van voortuin tot volkstuin 17	Columnist over verbouwen 23
-----------------------	---	-------------------------------------	-----------------------------------

Van de redactie

Als u dit leest, hebben we de haring, het wittebrood en de hutspot alweer op. Hebben sommigen van ons in de Pieterskerk uit volle borst gezongen: "Land of hope and glory". Daar dromen we van.

En dat is het thema van de volgende Raadsheer: 'dromen'.

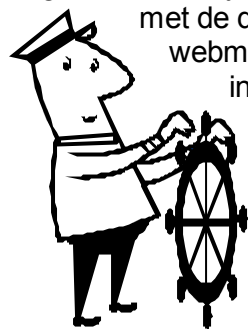
Mooie dromen, angstdromen, wegdromen, dromen van geluk, dromen over een nieuw huis, dromen over je ouders of je kinderen, 'dreaming of a white Christmas'. Maak de tweede droom van de redactie waar en overstelp ons met uw verhalen!

Tot 28 november kunt u uw bijdragen, ook over andere onderwerpen, insturen.

Onze eerste wensdroom is helaas niet uitgekomen: we zijn nog steeds op zoek naar een buurtgenoot M/V, die zin en tijd heeft om de eindredactie van ons aller buurtkrant op zich te nemen.

Die bereid is om vier maal per jaar te fungeren als degene, die alle bedachte en toegezegde kopij ook daadwerkelijk bijeen sprokkelt, daarover eventueel overlegt met de auteurs, namen en adressen controleert, kijkt of laat kijken naar schrijffouten of moeilijk te begrijpen passages, contact heeft met degene die de lay-out verzorgt en

met de drukker en de webmaster. Een spin in het web, een kapitein op de brug. Slaapt u er eens een nachtje over en maak ook deze droom waar.

Voor deze editie met als thema (ver)bouwen hebben Annet van der Velden en Janny van Nieuwkoop de eindredactie verzorgd.

INHOUD

VAN HET BESTUUR

3 Beste buurtbewoners – Een fijne herfst toegewenst!

BUURTNIEUWS

4 19e Raadsherenloop: toptijden! – Alle deelnemers op rij

5 Gouden Stamper – De lekkerste hutspot in de Fagelstraat

6 Gehele Leidse Hout nu Monument – En dus beschermd

6 ? ? ? Ik zie, ik zie... ? ? ? – Zoekplaatje herfst 2009

7 Er hing een luchtje in de Johan de Wittstraat...

– er ging een beerput open...

8 Zingen bij (vrouwen)buurtenkoor De Raadsvogels !?!

– Nieuwe koorleden gezocht

9 Raadsheren-kunst in de Paulus – Toon je creativiteit

9 OPA – Oud Papier Actie – Elke eerste week van de maand

THEMA: (VER)BOUWEN

10 Nieuw oud huis – Johan de Wittstraat 45 gerenoveerd

12 Grote Verbouwing bij de Tennisvereniging De Leidse Hout

– Het clubhuis wordt vernieuwd

13 Kamperen in de Fagelstraat – Tijdens verbouwing van nr. 51

14 Het kan toch... – Geslaagde verbouwing in de J.d.W.

15 Nieuwbouw Woutertje Pieterse School

– Kijk op toekomstig speelplein

16 "Mot dat erwuit? Mot dat erw niet uit dan?"

– Warmonderweg 17 gestript en verbouwd en een poesje erbij

17 Verbouwen – ...van tomaten

18 Hoe 'tijdsorigineel' zijn de woningen in de Raadsherenbuurt?

– Wie heeft er nu nog een indeling met 'kamers en suite'?

18 Het regent stenen – Hoe kan dat nou zomaar?

20 Verbouwing van De Leidse Houtschool

– Nieuwe lokalen op zolder

21 De laatste verbouwing

– Fagelstraat 25 voor de 3de keer onder handen

22 Verbouwen? Rob weet raad! – Enkele nuttige tips

23 Estafette-column: Verbouwing? – Kijkt u er ook zo tegenop?

BUURTGENOTEN

24 Ketting-interview – met Arnoud Visser, Fagelstraat 45

26 Familieberichten – Nieuwe bewoners, geboorte en vertrek

26 Prikbord – Woning gezocht

COLOFON & ACHTERKANT

27 »De RAADSHEER« – Redactie / Bestuur / Website / Minibuurtgids

28 Waarschuwing! – Autobranden in de Raadsherenbuurt

Beste buurtbewoners

Rond 3 oktober is de zomer echt voorbij en begint de herfst. De bezemwagen is al een keer door de buurt geweest om de eerste lading afgewaaide bladeren op te veegen. De krent in de tuin kleurt rood. We maken het gezellig in huis, met de open haard, kaarsen, en de gordijnen dicht.

De deuren en gordijnen dicht - dat is wel een nadeel van de winter: er is minder buurtleven op straat. Iedereen trekt zich terug in huis, doet gedwongen door wind en regen snel de deur dicht, werkt minder in de tuin, speelt bijna niet meer op straat, zit niet meer op de stoep, speelt geen tennis meer in de buurt.

De hutspotmaaltijd op straat is de laatste buurtactiviteit buiten. Alleen met Sint Maarten wagen alle kinderen zich nog langs de huizen, en die zijn dan blij dat het weer zo vroeg donker is, zodat ze met lampionnetjes kunnen lopen.

De Duitse dichter Rilke heeft dat herfstgevoel in *Herbsttag* heel mooi beschreven:

Wer jetzt kein Haus hat, baut sich keines mehr.
Wer jetzt allein ist, wird es lange bleiben,
wird wachen, lesen, lange Briefe schreiben
und wird in den Alleen hin und her
unruhig wandern, wenn die Blätter treiben.

Gelukkig kunnen buurtgenoten elkaar nog wel treffen, lekker warm binnen bij een nieuwe buurtactiviteit in de Paulus aan de Warmonderweg. Op 8 november wordt daar Kunst in de buurt georganiseerd door een paar kunstminnende buurtgenoten, en de buurtvereniging steunt hun initiatief van harte. Dus na de sportieve prestaties (Raadsherenloop, u leest er meer over in deze Raadsheer), de culinaire (de buurt-BBQ eind augustus en de Gouden Stamper voor de lekkerste hutspot) en de podiumkunsten (zomertheater in De Leidse Hout en De Raadsvogels in de Waterlelie aldaar) kunnen ook de kunstzinnige prestaties van buurtgenoten worden bewonderd. Ook hier leest u meer over in deze Raadsheer.

Namens het bestuur van de buurtvereniging een fijne herfst toegewenst!

Minke Holleman

19^e Raadsherenloop: toptijden!

Minke Holleman

Op 29 augustus was de 19^e Raadsherenloop, waar 33 lopers uit de buurt aan meededen.

Kinderen van 6 tot 12 jaar liepen 2,5 kilometer, alle sportievelingen vanaf 12 jaar liepen 5 kilometer. Daarnaast liepen 9 kleuters een straatloop.

Renners zijn snel: die zaterdagmiddag stonden ruim voor 16.00 uur de fanatiekste lopers al klaar voor de start in de Johan de Wittstraat. De route was de meesten al bekend: door de Leidse Hout, langs het hertenkamp, door de Fagelstraat en na één of twee rondjes een glorieuze finish in de Johan de Wittstraat. Daar stonden vele supporters de renners toe te juichen, buurtfotograaf Jeroen Hiemstra fotografeerde blije winnaars en vermoeide volhouders, de klok gaf de tijd aan, de bekers stonden blinkend te wachten: het leek net een echt sportevenement!

De beste tijd van de 5 km was voor Django Beek, die iets te laat was en daarom pas startte toen iedereen al weg was. En dan toch als eerste aankomen – een hele prestatie. Dat kan ook gezegd worden van veteraan Ad Littel die zijn eerste plek van vorig jaar prolongeerde en zijn tijd verbeterde: (22.53 dit jaar tegen 23.23 vorig jaar) en dus weer de mooie grote veteranenwisselbeker een jaar mag behouden.

Alle winnaars van harte gefeliciteerd met hun toptijden!

Alle deelnemers en hun tijden:

Veteranen:

1. Ad Littel	22.53
2. Maarten van der Plas	24.18
3. Hans Rohlof	26.44
4. Erwin van Bergen	26.57

Vrouwen:

1. Els Roelofs	26.44
2. Merel van Bergen	30.15
3. Ellen Coremans	30.25
4. Wendy Langeveld	30.29
5. Janneke van Etten	31.36
6. Liesbeth Verhage	36.00

Mannen:

1.	Django Beek	22.12
2.	Reimier Schut	23.35
3.	Robbert de Waal	23.36
4.	Pieter van Delden	27.34
5.	Anne van de Bos	28.50
6.	Jurgen van der Velden	32.56

Kleuters:

1. Fiep Mulderije
2. Joris van Delden
3. Gillian Theeuwes

En daarna de andere deelnemers:

Lotte van de Bos
Vigo Schutz
Mats Schutz
Ivo Sloodbeek
Jort Timmermans
Sytze Visscher

Meisjes:

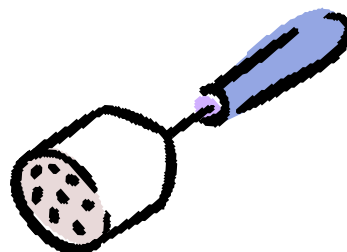
1.	Nienke van der Velden	13.02
2.	Marieke Theeuwes	13.17
3.	Marieken van der Feen	13.32
4.	Jeannette Theeuwes	13.58

Gouden Stamper

Jongens:

1.	Marnix van Hemert	11.29
2.	Justus van Hemert	11.44
3.	Flo Zevenhuizen	11.50
4.	Jelle Huvers	11.51
5.	Jona Duurland	12.00
6.	Steven van Bergen	12.24
7.	Stijn Philips	12.28
8.	Yannick Duurland	15.23
9.	Niels van Delden	15.35
10.	Tibbe van de Bos	16.10
11.	Stijn van de Bos	16.10
12.	Wisse Huvers	18.16
13.	Jeroen Hijze lendoorn	18.20

De prijs voor de allerlekkerste hutspot, de felbegeerde Gouden Stamper, is dit jaar gewonnen door Michael Kaal, Fagelstraat 42.

Gehele Leidse Hout nu Monument

Jeroen Hiemstra

Marina van der Horst houdt het 'gemeentelijk monumentenschildje' omhoog n.a.v. de monumentaanwijzing van Volkspark De Leidse Hout, op 24 februari 2009.

Marina heeft zich de laatste jaren vol overgegeven om De Leidse Hout als monument op de kaart te zetten.

De oprichter van de Stichting Leidse Hout Monumentwaardig kan tevreden terugkijken op een succesvolle campagne om ons mooie park in z'n geheel in stand te houden.

??? Ik zie, ik zie... ???

De juiste oplossing voor de afgelopen keer moest zijn: het hekwerk bij de ingang van de tenniscub aan de Van Beuningenlaan.

Slechts één inzender had een gedeeltelijk correcte oplossing, aangezien dezelfde versieringen ook blijken te zijn aangebracht op de ingang naar de atletiekbaan.

Hulde aan **Janny van Nieuwkoop!**

Zoekplaatje herfst 2009:

Het nieuwe zoekplaatje heeft twee delen:

1. de exacte locatie waar deze kat ligt te zonnen.
2. voor bonuspunten: de naam van de kat.

Onder de winnaars verloten we een suikerbrood van het Friese Bakkertje in Leiden (de beste bakker van Leiden en omstreken).

Weet je de juiste oplossingen?

Stuur dan voor 28 november aanstaande een e-mail naar: redactie@raadsheer.nl.

Er hing een luchtje in de Johan de Wittstraat...

Jeroen Hiemstra

Op 22 juni jl. hing er een “doordringende” geur in onze buurt. Het riool stroomde over ter hoogte van de huisnummers 15 tot en met 19 aan de Johan de Wittstraat.

Vele buurtbewoners konden toezien hoe medewerkers van de gemeente de straat die avond steeds verder openbraken. De geuren die daarbij vrijkwamen deden menigeen een stap naar achter doen en een zakdoek voor het gezicht houden.

Er bleek nog een oude beerput onder de stoep te liggen, die vol stond, waardoor het afvalwater terugliep in de kruipruimte van een aantal huizen. Actie bleek acuut nodig, alhoewel achteraf bleek dat het probleem al lang geleden aan de orde was geweest.

In de jaren '60 is er correspondentie geweest tussen de gemeente en de toenmalige huiseigenaren over de aanwezigheid van de beerput. Gemeente had aangeboden het riool tot de erfgrans aan te leggen, mits de bewoners het hier zouden oppakken. De toenmalige bewoners van nummers 15, 17 en 19 hebben dit toen geweigerd.

De huizen gingen later over in andere handen; niemand dacht meer na over de aanwezigheid van de beerputten.

Echter, in 2009 ontstaan er opnieuw problemen: stankoverlast bij Johan de Wittstraat nummer 19, zonder duidelijke oorzaak.

Uiteindelijk bleek dat de beerput waar nummer 15 en 17 nog steeds op zaten, na meer dan veertig jaar vol was. (De hoeveelheid kak in onze buurt valt toch wel mee!).

Het afvoerwater kon niet weg en is uit het riole-ringssysteem gedrukt in de omringende grond; de hoge waterstand in de grond zocht een uitweg en is

waarschijnlijk door een “overloop” in de kruipruimte van nummer 19 gekomen.

Die overloop is zeer vermoedelijk de oude grespijp van de verzamelput die, naar achteraf mag worden geconcludeerd, niet (goed) was afgesloten (een grespijp die niet meer in gebruik is moet altijd aan twee kanten afgesloten worden met purschuim of cement).

Sinds 1991 is een beerput officieel verboden. Geadviseerd wordt voor alle huizen een eigen aansluiting te maken. Het gedeelte in de gemeentegrond (vanaf de erfgrans tot het hoofdriool) wordt aangelegd door de gemeente op kosten van de eigenaar.

De Gemeente Leiden nam in dit geval de kosten van het leegzuigen van de beerput en de werkzaamheden hieromheen voor haar rekening.

Bij problemen/vragen/wateroverlast/stank kan er door de gemeente een cameraonderzoek gedaan worden op kosten van de gemeente. Gecombineerd met de kennis over het riolsysteem in de straat, kan de gemeente over het algemeen de oorzaak achterhalen en het probleem oplossen. De gemeente wist bijvoorbeeld, dat er een beerput zat die sinds de jaren '60 niet meer geleegd was en nu dus vermoedelijk vol was. Bij problemen kan er 24 uur per dag een beroep gedaan worden op de gemeente.

Realiseert u zich dus, dat een zelfstandige aannemer of riolservice geen kennis heeft van het riolenetwerk en daardoor in bepaalde situaties minder goed de oorzaak van het probleem kan achterhalen.

De eigenaar is onderhoudsplichtig voor de aansluitleiding tot aan het hoofdriool midden op de straat, dus zowel voor de leiding op het eigen terrein als die in de gemeentegrond. De gemeente neemt eventueel wel de kosten voor haar rekening afhankelijk van de oorzaak van de verstopping/lekkage. Men kijkt dan of het al dan niet tot regulier onderhoud behoort.

Er zijn volgens de gemeente ook op andere plekken in de wijk nog beerputten - dat beperkt zich dus niet tot deze ene put vóór nrs. 15/17 in de Johan de Wittstraat.

Informeer bij afvoerproblemen eventueel ook bij de gemeente; contactpersoon de heer R. Chaudron, telefoon 071-5167576.

Zingen bij (vrouwen)buurtenkoor De Raadsvogels !?!

Het buurtenkoor zoekt nieuwe leden

Het buurtenkoor DE RAADSVOGELS - met buurtgenoten uit de Raadsherenbuurt, de Vogelwijk en aanpalende stukjes Oegstgeest - zingt met buitengewoon veel plezier samen. Ooit waren we een gemengd koor, maar dat bleek niet toekomstbestendig. We repeteren eenmaal per twee weken op vrijdagavond van 8-10 uur in de Openbare Basisschool Woutertje Pieterse aan de Houtlaan onder leiding van de enthousiaste Arnold van Rheenen.

We zingen meerstemmige bekende en minder bekende klassieke en populaire liederen en liedjes in verschillende talen. Sinds enkele jaren treden we tijdens een zomermanifestatie op in de muziektent in De Leidse Hout. Binnenkort kunt u ook luisteren naar De Raadsvogels op het buurtfeest 'Kunst in de Paulus' op zondag 8 november 2009 's middags in de Pauluskerk, Warmonderweg.

Er zijn nu 20 leden, maar dat zouden er gemakkelijk tien meer kunnen worden – dus....geef je op als je van zingen houdt!!!

- ☺ Het lijkt ons fantastisch als meerdere buurtgenoten zich melden.
- ☺ Het is erg leuk én bovendien héél gezond om (samen) te zingen!
- ☺ Van harte word je uitgenodigd een keer te komen luisteren of vrijblijvend een avond mee zingen.

Als je meer wilt weten over het repertoire dan kun je informatie vinden via de website van onze dirigent: www.arnoldvanrheenen.nl

Wellicht tot binnenkort!!

Voor meer informatie of aanmelding:

- ❖ Rianne Boonstra tel. 5157135 of rianniek@yahoo.com
- ❖ Paulien Heij tel. 5156818 of mpaulien@famvanbergen.nl
- ❖ Cecile Kneplé tel. 5174439 of mschelvis@wxs.nl
- ❖ Ine Wiersma tel. 5156093 of ehansen.iwiersma@planet.nl

Openluchtconcert van de Raadsvogels in de Leidse Hout op 27 juni jl.

Het weer was mooi, de kleding stralend wit, en het koor in vorm.

Met op de achtergrond het geluid van spelende kinderen en kwakende eendjes zongen de Raadsvogels verschillende liederen, aangevuld door solo-zang van Margo van Rheenen, geen lid van het koor, wel de echtgenote van dirigent Arnold van Rheenen.

Zondag 8 november

Raadsheren-kunst in de Paulus

Wie maakt muziek – zingend, of instrumentaal? Wie schrijft verhalen of gedichten – en draagt die graag voor? Wie toont graag eigen werk: beelden, schilderijen, foto's of andere beeldende kunst?

Zondagmiddag 8 november staat cultureel centrum De Paulus (vroeger: de Pauluskerk) aan de Warmonderweg 2 open voor creatief talent uit de Raadsherenbuurt e.o. Voor exposeren en optreden, voor kijken en luisteren: van en naar kunst die in de zaal tentoon wordt gesteld en op het podium wordt uitgevoerd.

Wie artistiek werk wil tonen of uitvoeren, kan zich per e-mail aanmelden bij Rianne Boonstra Fagelstraat 16, rianniek@yahoo.com. Publiek is van harte welkom tussen 14.30 en 18.00 uur; de optredens zijn tussen ca. 15.30 en 17.00 uur.

Zes beeldend kunstenaars, enkele pianisten, het buurtkoor De Raadsvogels, een band en een ensemble met o.a. cello hebben zich al aangemeld. Wie volgt!? Nader bericht over het programma volgt in de tweede helft van oktober.

**'Raadsheren-kunst in de Paulus' wordt georganiseerd door
Rianne Boonstra, Gijsbert van Es en Sytske Feenstra.**

OPA – Oud Papier Actie

Regelmatig staat er een grote container in de Johan de Wittstraat, voor al uw oud papier.

De opbrengst gaat naar een goed doel, dat we jaarlijks samen bepalen tijdens de algemene ledenvergadering van de buurtvereniging.

De container staat er elke eerste week van de maand, van dinsdag tot vrijdag. Dat betekent dat u er uw oud papier weer in kwijt kunt op de volgende data:

Container plaatsing	Container ophaaldag
Dinsdag 3 november	Vrijdag 6 november
Dinsdag 1 december	Vrijdag 4 december

***Graag het papier een beetje achter in de container deponeren
(dat is handiger voor degenen die na u komen)***

Papiersnippers aanbieden in een tas of doos en de deur weer sluiten

Dank!

Nieuw oud huis

Dorothee Albers, Johan de Wittstraat 45

De maandag na Hemelvaart stapten ze binnen, de mannen van Tizo; Jan voorop, op de voet gevolgd door Arie. Martin en Koos daar weer achteraan. Toegerust met drilboren, sloophamers, cirkelzagen en aanverwant herrie producerend gereedschap. Lang hadden we deze operatie uitgesteld, maar nu ging het beginnen: de complete renovatie van de benedenverdieping. Als er dan toch rotzooi gemaakt moest worden, dan zouden we het maar in één keer grondig aanpakken. Wel, dat hebben we geweten, en onze burens ook.

Week 14 schrijven we inmiddels en dan is de bouwvakpauze van drie weken daar niet in meegeteld. Maar we blijven lachen, zoals het credo van onze goedgeluimde en goed verstaanbare voorman gebiedt. Het 'GOEDEMORGEN!!!,' dat hij ons elke werkdag om 7.00 uur toeschalt zal ons nog lang heugen.

De halve buurt kwam een kijkje nemen, stevast met de vraag wat we in godsnaam allemaal lieten doen. (Eén buurtbewoner informeerde bovendien bezorgd of ons huwelijk nog wel stand hield. Ik kon hem geruststellen.) De vraag wat we niet lieten doen, was sneller te beantwoorden geweest. De plafonds gingen er uit, zo ook de vloer (alle balken bleken rot, op één na, dus het was geen overbodige luxe) gevolgd door de complete achterpui, één van de deuren in de gang, het grootste deel van de muur tussen de kamer en de keuken en ten slotte de keuken zelf. Maar dat was pas nadat we een aantal weken gekookt hadden in de voorkamer, in die oude keuken, die daar hup, even naar toe was verhuisd en waar Jan – oh, wat was hij trots - een water- en gasleiding had geïmproviseerd. De ene na de andere VLIKO-bak raakte vol. Na twee weken waren we de tel al kwijt. Een stuk of tien bakken puin zullen er afgevoerd zijn. En toen kon er weer opgebouwd worden: Er kwam een betonvloer met vloerverwarming, de kamer werd anderhalve meter uitgebouwd, de muren werden glad én recht gestuukt ('Er zit potdorie geen ene rechte hoek in dit huis,' donderde Jan), we kregen prachtige openslaande deuren (zij het aanvankelijk met verkeerde ruiten), dubbele ramen aan de voorkant, een nieuwe keuken (die minstens twee keer groter lijkt dan de oude, hoewel hij dat echt niet is), een nieuw toilet (waar Erwin en straks ook Daan, Jona en Yannick, die waarschijnlijk allemaal de 1.90m voorbij groeien, tenminste hun lange benen kwijt kunnen), een halve nieuwe voordeur, een heuse schouw, en echte

suitekasten en suitedeuren. Dat laatste is weer een verhaal apart, maar dat komt straks.

Terwijl er gesloopt en gebouwd werd, kampeerden wij op de eerste en tweede verdieping. Goddank was daar in een eerdere fase al het nodige vertimmerd. Bij zo'n aanslag op het normale leven moet je op zijn minst gewoon achter je bureau kunnen neerstrijken en comfortabel bij de televisie onderuit kunnen ploffen. De kinderen bewogen zich door de chaos, alsof ze niet anders gewend waren. Het enige waar ze zich over opwonden was waar nu weer de hagelslag was gebleven, de fietssleutels of voetbalschoenen. Komt ook voor als er geen verbouwing gaande is.

Gezegd moet dat het geen simpele opgave was om het boven stofvrij te houden, ondanks een degelijk stofschot en bijna dagelijks stofzuigen en dweilen. Bouwgruis kruipt ook in archiefmappen, slaapzakken die achter schotten liggen, in gezelschapsspelen en puzzeldozen. Als bouwvakker worden je haren nooit meer echt schoon denk ik, om over je longen maar te zwijgen.

Toen moesten we het na vijf weken helemaal zonder keuken stellen, maar gelukkig niet zonder lieve burens, vrienden en familieleden. We werden uitgenodigd om te komen barbecueën, ovenschotels werden aangedragen, we konden koken bij zussen, tantes en alweer bij burens die allemaal al op vakantie waren. We mochten echt kamperen in Bakkum, in een caravan van een goede vriendin en alle moeders van vriendjes die spontaan hadden geroepen: 'Kom een keer eten,' hielden woord. Ze nodigden ons uit voor een pasta- of pannenkoekenmaal of zelfs voor een compleet 4-gangendiner. Wij op onze beurt droegen flessen wijn, bonbons, bloemen of delicate toetjes aan en prezen ons gelukkig dat we slechts één keer op zolder op het elektrisch kookplaatje lawaaisoep en knakworstjes hadden hoeven opwarmen.

Na de vakantie zouden we in onze eigen nieuwe keuken terecht kunnen. Er moest voor vertrek naar het zuiden alleen nog twintig vierkante meter Portugese tegels geïmpregneerd worden, maar dat varkentje zouden we wel even wassen. Wij lijden wat dit soort zaken aan gaat aan hardnekkige zelfoverschatting en dus vertrokken we twee dagen later dan gepland met kapotte handen naar Italië, ons professionele productielijntje ten spijt. (Ik haalde de tegels uit de dozen, Erwin stopte ze in het sop,

THEMA: (VER)BOUWEN

Daan in het water, waarna Yannick en Jona ze op schragentafels en op de grond afgedroogd klaar legden, zodat Daan en Erwin ze twee maal konden impregneren en ik ze uiteindelijk weer terug in de dozen kon stoppen waarop ik dan GEIMPREGNEERD kalkte.)

We bleven lachen, ook bij terugkomst. Al ging dat niet van harte toen bleek dat de badkamer die in 2003 opgeknapt was weer open moest, vanwege een lek in de nieuw aangebrachte leidingen. En ook niet toen de stukadoors op Jona's kamer de muur kwamen herstellen, waar de bouwvakkers met 'het stempelen' van het huis dwars doorheen waren gegaan. Ze hadden het niet nodig gevonden even afdekplastic te gooien over het bed en Jona's 75 fraai geëtaleerde lego-bouwwerken.

Voor onder het kopje 'Wat er mis ging' zijn er nog wel een paar aardige anekdotes, maar ik zal me er tot één beperken:

In het bestek van Tizo was niet het bouwen en plaatsen van een suitestel met suitedeuren opgenomen. Omdat we twee huizen verderop fraai timmerwerk van Stefan, een Slowaakse aannemer hadden bewonderd, lieten we niet alleen Tizo hiervoor een offerte uitbrengen, maar benaderden we ook laatstgenoemde. We gaven hem de tekeningen

van Marcel van Dijk, de architect en wachtten zijn voorstel af. Wie er ook belde of langskwam, geen Stefan. Wij gingen op vakantie en veronderstelden dat Stefan niet geïnteresseerd was in de klus. Half augustus begonnen Jan en Arie, gelijk Buurman en Buurman, met het timmeren van het suitestel. En toen ging op 31 augustus de telefoon...Stefan aan de lijn met de droge mededeling dat hij het suitestel kwam brengen! Wij waren met stomheid geslagen. We hebben een poging gedaan om van anderhalf suitestel één te maken, maar hebben daar na lang passen en meten en onderhandelen in steenkolen Duits toch maar vanaf gezien.

Dus wie verbouwingsplannen heeft, het huis weer in de oude staat wil herstellen en nog een prachtig, ambachtelijk gemaakt suitestel gebruiken kan, hij melde zich! En laat je vooral niet afschrikken door dit verhaal, want prachtig wordt het. Wij wonen zo meteen in een nieuw oud huis en dat is de langdurige rompslomp meer dan waard.

P.S.

Aardige bijkomstigheid van zo'n ingrijpende verbouwing is dat je een schat aan nieuwe woorden bijleert. Een half jaar geleden had ik niet kunnen bedenken dat stempelen ook stutten kan betekenen. Als je me nu 's nachts wakker maakt en dreigend vraagt wat een neut, een boeideel, een windveer, een duivejager, een koplát, een melkmeisje of een gootklos is, dan geef ik uitleg zonder met mijn ogen te knippen.

Grote Verbouwing bij de Tennisvereniging De Leidse Hout

Jeroen Hiemstra

De kogel is eindelijk door de kerk: na ruim vijf jaar voorbereiding komt er een nieuw clubhuis bij Tennisvereniging De Leidse Hout. Het huidige gebouw dateert uit de jaren '40 en is nodig aan vervanging toe.

Na het eindfeest op 26 september gaat het bestuur druk aan de slag met het sorteren en opslaan van het archief en het ontruimen van de trofeeënkast. Daarna heeft het gebouw nog maar een klein duwtje nodig om volledig in te storten. Omwonenden hoeven zich dus geen zorgen te maken over groot-schalige sloopactiviteiten.

Een commissie van vier personen begeleidt de bouw. Buurtgenoten Henny van Egmond, Dennis Janson, oud-buurtgenoot Wim Brugman en Vogelwijker Michiel Tromm zijn de komende maanden druk met toezicht houden op het bouwproces.

Door de leden is gekozen voor een clubhuis in houtskeletbouw, prefab geleverd vanuit Finland. Het nieuwe clubhuis wordt kleiner dan het oude en even hoog. Door een slimmere indeling krijgt De Leidse Hout toch meer ruimte ter beschikking.

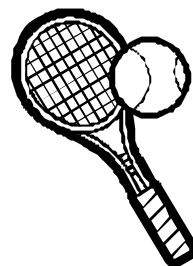
De bestaande fundering wordt gebruikt, en de bouwers van Heembouw kunnen hun conditie op peil gaan houden met de 88mm dikke "logs" waaruit de

muren worden opgetrokken. Er is een aparte ingang voorzien naar de kleedkamers, zodat het clubhuis-gedeelte niet altijd open hoeft. Tevens komt er een mooie luifel boven het terras. Keuken en bar worden natuurlijk compleet vernieuwd.

De bouw wordt mogelijk gemaakt door een bijdrage van de Gemeente Leiden, een subsidie van het VSB-fonds en een obligatielening onder de eigen leden.

Begin maart moet de bouw klaar zijn en men hoopt na de inrichting weer een mooi clubhuis te kunnen betrekken bij de start van het nieuwe seizoen begin april 2010.

Kinderen kunnen dan ook terecht op de nieuwe minitennisbaan naast het nieuwe clubhuis! Deze wordt gerealiseerd op het gedeelte van het bestaande clubhuis waar niet wordt herbebouwd.

Kamperen in de Fagelstraat

Mirjam Jochemsen, Fagelstraat 51

Afgelopen zomer kampeerde onze dochter Ninya een weekje in een tentje in de achtertuin. Wat begon als een logeerpartijtje met haar vriendin bleek een handige en leuke oplossing te zijn voor de tijd die we nodig hadden om haar kamer de vurig gewenste *make-over* te geven.

Dat was andere koek dan het “kamperen” in de voorbije winter. Vanwege de verbouwing en renovatie van onze benedenverdieping bivakkeerden we met zijn vieren een week of zes op de eerste etage en de zolder. De eerste dag was 11 november: Sint Maarten. Het kijkgat in de verrotte vloer in de hal en het gat buiten naast de voordeur maakten het te gevaarlijk om kinderen aan de deur te ontvangen - vooral voor Ninya een grote teleurstelling.

Het meeste huisraad uit de woonkamer hadden we verhuisd naar een opslagbox van Van der Luyt in Oegstgeest. Wat ‘onmisbaar’ of erg kwetsbaar was, sjuowden we naar boven, waar het her en der in de slaapkamers een plaatsje kreeg. We installeerden een provisorische woonkamer op de

eerste verdieping, in de kamer aan de voorkant van het huis. Wij noemen die kamer altijd de werkkamer of de computerkamer: er staan een bureau, twee computers en een enorme televisie. Daar moesten wij nog bij. Met een extra boekenkast waarin we, behalve wat boeken, ook het noodzakelijke serviesgoed een plekje gaven, evenals wat bestek, proviand (brood, beleg, koekjes), spelletjes, tekenmateriaal en dergelijke. De ingebouwde kast zat al behoorlijk vol, maar naaigerei, een paar flessen wijn en een zak chips konden er nog wel bij. Waterkoker gekocht, die kon wel in de vensterbank naast de theepot met -muts, de platenspeler en de printer. Twee bureaustoelen stonden er al en daar bleken nog twee eetkamerstoelen plus twee kleine campingtafeltjes bij te kunnen. Voorzichtig bewegen, want dit meubilair paste niet echt bij elkaar qua maatvoering. Regelmatig stonden de tafeltjes dan ook te wiebelen na een duw van een knie tegen een tafelpoot. Ook opstaan vergde om die reden de

Foto: Mirjam Jochemsen

nodige omzichtigheid. Het handige van de campingtafeltjes was wel dat ze inklapbaar zijn en gemakkelijk te verplaatsen. Met dank aan de burens, van wie we ze mochten lenen (wij zijn niet van die kampeeders...). Overdag stond er meestal eentje ingeklapt tegen de muur en eentje in het midden van de kamer met de fruitschaal erop. Ondanks lawaai, stof en kou (buitendeuren open, thermostaat laag) wil je toch ook in die donkere herfstdagen nog wat huiselijkheid...

De keuken bleef gelukkig in bedrijf. Dat betekende: met een dienblad met ontbijt/lunch balanceren langs bakken cement en gaten in de vloer en ‘s avonds in ganzenpas het warme eten naar boven brengen. Met de afwas ging het in omgekeerde richting. En wie zijn hoofd niet gebruikt, moet zijn voeten gebruiken – heel wat keren hebben we de trap af en weer op moeten lopen, omdat we iets vergeten waren uit de keuken. De koffiemelk. De theepot. Het boterhamvlees. Een pan.

Bij het controleren van de vloerbalken bleek helaas dat die hier en daar op de koppen verrot waren. Oorzaken: een lekke riolering en een slecht afgesloten beerput onder de toiletput. Behalve in de woonkamer en de gang moest daarom ineens de vloer open van de voordeur tot aan de achterdeur, dus ook in de trapkast, de WC en de keuken. Daar hadden we niet op gerekend. Ook in de keuken was het daardoor soms behelpen en hals over kop moest de hele inhoud van de trapkast worden opgeslagen in kratten (“Waar zijn die in hemelsnaam gebleven?”...) in de slaapkamers. Maar elke nadeel heeft s’n voordeel: we hebben nu ook een vernieuwde WC; de oude was ons al jaren een doorn in het oog, met die vieze kleine bruine mozaïektegeltjes op de vloer en de muren. En van de keukenvloertegels hadden we er nog precies genoeg in reserve om de vloer opnieuw te betegelen. Er mocht er niet één verknoeid worden met snijden en zowaar, dat ging goed. Het helpt hoor, veel koffie, soep en belangstelling voor de aannemer. →

Het was leuk om te zien hoe het karwei beneden zich ontwikkelde. Interessant om oude kenmerken van het huis onder de vloer te zien. De beerput, waar ook de buren op loosden en het ook met de buren gedeelde riool, een enorme stenen ('gris')buis, liggend in een bed van zand. Boven was het behelpen en, zoals gezegd, wij zijn niet van die kampeerders. Maar het had ook wel iets. Het gerommel en geïmproviseer, de knusigheid van vier grote lijven in een volgepropt kamertje. En hoewel op één van de eerste dagen de schoorsteen uit de woonkamer gedrilboord werd, wist de Sint ons huis goed te vinden. We beleefden een knusse pakjesavond met veel lol.

We konden gelukkig net vóór de feestdagen weer naar beneden. "Toiletteren" moest nog boven, maar vooruit, dat was peanuts na wat we al doorstaan hadden. En door de tegenslagen konden de kozijnen pas vervangen worden in januari, toen het nieuwe

parket er al lag... Het buitenschilderwerk is nu (september) nog niet klaar, maar we genieten enorm van onze nieuwe benedenverdieping en het opgeknapte trappenhuis. Nieuwe vloer, spannende frisse kleuren, comfortabel dubbel glas, en nog veel meer. In etappes krijgt nu ook de rest van het huis een opknapbeurt. Ninya's kamer is klaar.

Wie moet er nu gaan kamperen...?

Het kan toch...

Buurtgenoten in de Johan de Wittstraat (bij de redactie bekend)

Eind vorig jaar hebben wij besloten de begane grond van ons huis naar achteren uit te bouwen.

Ons huis (uit 1929) had het in de Raadsherenbuurt alom aanwezige pijpenla-keukentje. De verbouwing diende met name om de keuken te vergroten, maar ook om op de begane grond wat meer ruimte te hebben voor onze opgroeiende kinderen. Wij hebben besloten om binnen de vergunningsgrens te blijven en dus (net iets minder dan) 2,5 meter aan te bouwen. Daarmee konden wij het tijdverlies (en kosten) voor het aanvragen van een bouwvergunning voorkomen.

Voor het verbouwingsproces hebben wij al vroegtijdig een architect ingeschakeld, die met ons heeft meegedacht over onze wensen, de planning en de uitvoering. Een aanrader voor mensen als wij die het aan tijd en vooral inzicht ontbreekt om een verbouwing zelf goed voor te bereiden en te begeleiden.

Nadat wij het eens waren geworden over de tekeningen en het voorlopig budget is een mini-aanbesteding gehouden, waarbij drie geselecteerde

aannemers een offerte hebben uitgebracht aan de hand van het door de architect opgestelde bestek.

Toen brak de spannende fase aan: na onze verhuizing naar een tijdelijk adres was het de beurt aan de slopers die het achterste gedeelte van ons huis binnen de kortste keren met de grond gelijk maakten ("de hele keuken is aan flarden", aldus zoon Niels, 7 jaar). Vreemd gezicht om de gevel van je huis alleen nog op een paar metalen stempels te zien rusten.

Daarna ging het gelukkig weer vrij snel de goede kant op. Na diverse drama-verhalen van vrienden hadden wij ons mentaal ingesteld op vertraging, meerwerkdiscussies en andere ellende. Enigszins tot onze verrassing liep het verbouwingsproces echter steeds conform de planning en werd er uiteindelijk binnen de gestelde termijn opgeleverd. Dat gold gelukkig ook voor de keuken, die zonder al te veel gedoe (nou ja, aanrechtblad eenmaal heen en weer naar de fabriek) in de verbouwde kamer kon worden geplaatst.

Al met al een geslaagde verbouwing, waar wij geen spijt van hebben.

Nieuwbouw Woutertje Pieterse School

Annet van der Velden

De Woutertje Pieterse is aan het uitbreiden. Na jaren strijd met omwonenden en vrienden van De Leidse Hout gebeurt het dan toch. De plannen voor de nieuwbouw zien er prachtig uit. En bij de nieuwbouw van de school komt een nieuw speelplein. Suzanne van Ginneken, bekend van o.a. de speeltuin De Vogelwijk en het blotevoeten-pad bij speeltuin De Doorbraak, ontwierp het plan.

Ik stelde haar een paar vragen:

Is het plein alleen voor schoolkinderen of hebben de bewoners van de Raadsheerenbuurt iets aan dit plein?

Het wordt een openbaar toegankelijk plein, dus ook door de buurtkinderen te gebruiken na schooltijd. Het wordt eigenlijk geen gewoon schoolplein, maar een interactief speelplein. Voor en door kinderen ontworpen en bedoeld uitdagend voor kinderen te zijn. Om ook de nieuwe kinderen op school binding te geven met het plein is het de bedoeling dat er steeds kleine dingen toegevoegd gaan worden de komende jaren. Op de plannen zie je nu een glijbaan, of die er straks ook direct komt is de vraag, dat mogen de kinderen tijdens de inspraak beslissen. In ieder geval komt er iets met water. Kinderen vinden het heerlijk om met water te spelen.

Worden de kinderen dan niet ontzettend nat en vies van het spelen en dat lijkt niet handig als ze de hele dag op school zitten?

Het is natuurlijk niet de bedoeling dat de kinderen de hele dag nat en vies in de klas zitten nadat zij buiten hebben gespeeld. Met de leerkrachten worden daar afspraken over gemaakt. In ieder geval is het niet de bedoeling dat de kinderen verder dan tot aan hun knieën nat kunnen worden.

Hoe is het met de tafeltennistafels die een paar jaar geleden door de buurt geschonken zijn aan de Woutertje Pieterse?

Die tafels blijven staan. Er wordt met veel plezier gebruik van gemaakt, zowel tijdens schooldagen als daarbuiten.

Die plannen zien er prachtig uit, maar hoe gaat dat betaald worden?

De totale kosten bedragen 120.000 euro. De school heeft in 10 jaar 13.000 euro gespaard. De rest van het geld zal door sponsors en acties bij elkaar gebracht moeten worden. Dus, zoek je nog een goed doel voor jezelf, je werk of iets anders, denk dan aan het speelplein van de Woutertje Pieterse.

Artist Impression: Suzanne van Ginneken

Hoe is de verwachte geluidsoverlast van het plein als er meer mensen komen?

We verwachten dat de geluidsoverlast een stuk minder zal zijn. Van groen, gras, bomen en struiken gaat een geluiddempende werking uit.

Worden de kinderen betrokken bij de plannen?

Ja, er zijn verschillende acties waarbij de kinderen uitgedaagd worden om mee te denken en duidelijk te maken wat zij belangrijk vinden.

Er valt nog veel meer over te vertellen. Als je meer wilt weten, kijk dan op de website van Woutertje Pieterse (www.woutertjepieterse.nl) of op die van Suzanne van Ginneken (www.suzannevanginneken.nl).

“Mot dat erwuit? Mot dat erw niet uit dan?”

Alexander Tilli, Warmonderweg 17

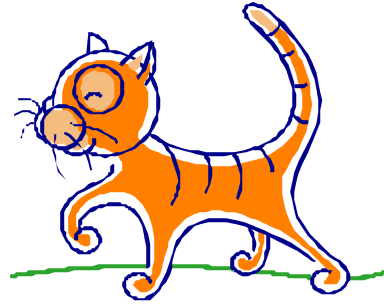
Een groter huis, maar dan in dezelfde buurt, dat was waar we naar op zoek waren. In onze 3.20 meter brede voorkamer struikelde je over de puberbenen. Verder was er ook nog een baby met kinderwagen, box en speelgoed. Ons huisje werd te klein. Daarbij kwam dat de tuin eigenlijk net te klein was om uit te bouwen.

Via via werden we op de hoogte gehouden van woningen die officieel nog niet te koop stonden. Funda werd ingesteld als startpagina. Tot onze verbazing stond er opeens een huis te koop aan de Warmonderweg waar wij nog niet van af wisten. Toen ik eindelijk op maandagochtend het betreffende makelaarskantoor aan de lijn had, kreeg ik te horen dat de eerste mogelijkheid om het huis te bekijken anderhalve week later was. In 2006 liep het nog storm. Met de inzet van ons oude huis hebben we dezelfde ochtend nog een bezichtiging kunnen regelen. De koop werd heel snel beklonken. Normaliter neem ik meer tijd voor de aankoop van een broodrooster.

De woning zou naar verwachting niet voor 1 november worden opgeleverd. We hadden dus nog voldoende tijd om ons voor te bereiden op de verbouwing. Dat de woning grondig gerenoveerd moest worden, was overduidelijk. Toen belde de makelaar met het heugelijke nieuws dat de overdracht al op 1 september plaats zou vinden. Even later stonden we in onze nieuwe woning. Geen plan, te weinig tijd, te veel ideeën, nauwelijks ervaring, maar wel veel zin. Met behulp van Chris, een echte Leijenaar, met een gouden hart, werden in rap tempo 6 containers tot de nok gevuld. “Mot dat erwuit? Mot dat erw niet uit dan?” Alles ging erwuit. We hadden nog stille hoop dat boven het verlaagde plafond een mooi met ornamenten versierd plafond te voorschijn zou komen. Helaas, een groot deel ontbrak en de rest hing als een zak tegen de balken.

Mijn dochter, toen elf jaar, was vanaf het begin al tegen de verhuizing. Toen haar echter de mooiste kamer van het huis werd beloofd, wilde ze, als er ook nog een jong katje aan zou worden toegevoegd, er wel over nadenken. Ik liet mij natuurlijk niet chanteren. Toen zij vol trots een tijdje later haar kamer aan een vriendinnetje wilde laten zien, had Chris net haar kamer gestript. Zij heeft geweigerd

het huis nog te betreden tot aan de verhuizing. Op het wijkinfobord stond een advertentie voor katjes, gratis af te halen.....

Voor een wand die met plavuizen was bekleed stond een stalen spiltrap. In de jaren 70 was de oude trap vervangen door een moderner model, waarlangs later een invalidenlift werd bevestigd. Deze werd tot groot verdriet van de kinderen door de gemeente weggehaald. De spiltrap werd op Marktplaats geplaatst. Er werd nog behoorlijk op geboden en na enkele dagen kreeg ik een email van Rachid B. Er stonden echter zoveel schrijffouten in de mail, dat ik dacht dat ik in de maling werd genomen. Al googlend kwam ik er achter dat ene Rachid B. lid was geweest van de Hofstadgroep en was vergiftigd. Enkele dagen later stond Rachid + vriend voor de deur. Zij zagen er keurig uit, waren beleefd en betaalden netjes.

(Dit stukje moest ik van Judith verwijderen omdat het racistisch zou zijn. Ik heb besloten het te laten staan. De naam doet er niet toe, het had ook Jan Peter B kunnen zijn.)

De verbouwing is nu wel zo'n beetje klaar. Muren werden doorgebroken, andere geplaatst. Alle leidingen, de plafonds, het stucwerk, de trap, de vloeren, de keuken, toiletten en badkamer werden vervangen. Als laatste hebben we er een verdieping op laten zetten. Nu is het wel mooi geweest. Rest alleen nog de voortuin en het verwerk. Wellicht is het een leuk idee om als buurtactiviteit een workshop (paneeldeur)schilderen te organiseren. Vol is vol.

Verbouwen

Ton Staphorst

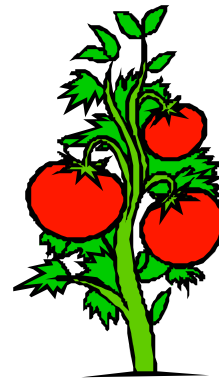
Lang, heel lang geleden, zo ergens in een der laatste decennia van de vorige eeuw, kwam ik in de Raadsherenbuurt wonen. Het huis was groot, immers veel groter dan het tweekamerflatje dat ik verliet. Jemig, je verdrinkt haast in de ruimte. En dan nog een tuin erbij met giga-afmetingen! Even dacht ik dat het wel handig was om een plattegrond te hebben van mijn domein. Ach, alles went, ook een groot huis en dito tuin.

De voortuin was grotendeels geasfalteerd. Wel handig als je niet van tuinieren houdt, maar niet voor mij. Eerste klus: het verwijderen van een groot aantal gewassen grindtegels. Ik weet niet meer hoeveel het er waren, wel heel erg veel. Een ver familielid uit het Groene Hart wilde wel een aantal tegels hebben. Ik zie het nog voor me: Harry, de echtgenoot van een nicht van mijn partner, komt opgetogen met zijn Alfa aantuffen, laadt een aantal tegels in en jawel, de auto zakt door zijn veren. Dan maar een paar tegels minder en een keer extra rijden. Harry ging uiteindelijk tevreden weg en kon zijn tuinpad geheel naar wens aanleggen.

Maar mijn probleem was nog niet voorbij. De helft van de tegels lag er nog en die rommel moest weg. Goede raad was niet duur. In het precambrium bestond in de buurt al de mogelijkheid advertenties te plaatsen, op een heus mededelingenbord aan het begin van de Johan de Wittstraat. Enkele dagen na plaatsing van een bericht met inhoud waar je niet omheen kon (in die tijd bleven de briefjes nog hangen!), meldde zich een buurtbewoner. Hij was geïnteresseerd en nam dankbaar mijn stapel stenen in ontvangst. Volgens mij moeten die fossielen nog ergens in de Fagelstraat liggen, ik meen in de achtertuin van nummer 55.

Genoeg over het geploeter. De voortuin lag er maagdelijk bij, het voorjaar was al aardig gevorderd. De Helga van Leurs en Gerrit Hiemstra's van die tijd hadden een fantastische zomer voorspeld. Ik meen dat Erwin Krol net als voorspeller op de buis zijn debuut had gemaakt. Met een fantastische zomer in het vooruitzicht kon mijn tuin geen andere bestemming krijgen dan tomatenplantage. Snel dus een zakje tomatenzaad gekocht bij firma De Kluyver en ook voor de zekerheid maar vast een aantal opgekweekte tomatenplanten, wat tonkinstokken en mijn Via Tomata was in wording. Elke dag controleerde ik de groei. Ik sluit niet uit dat ik mijn plantjes onder het bewateren liefdevol toesprak, uit

eigenbelang uiteraard, want de groei moest worden bevorderd. En, dat mag zeker niet onvermeld blijven, in die dagen had ik een ongelooflijke steun van Minouth, alias Juffrouw Zwart, mijn waakkat; menig muis en ander knaagdier heeft haar klauwen en bek niet overleefd, dit ten faveure van mijn tomatenplanten.

Mijn dagelijkse aanwezigheid in de voortuin, te midden van de tomatenplanten, had belangstelling gewekt bij menig buurtbewoner. Leuke gesprekken over mijn plan en vaak ook de mededeling dat ik me gelukkig mocht prijzen in de Raadsherenbuurt te wonen, want een paar honderd meter verderop, in buurgemeente Oegstgeest, zou hoon mijn deel zijn geweest. Leve de tolerantie in de Raadsherenbuurt!

Het verbouwen van tomaten ging mij goed af. De oogst was rijkelijk en ik kan mij niet herinneren dat er ook maar één tomaatje uit mijn plantage is gejat. Soepen, sauzen, sappen, met en zonder basilicum, worcestershiresaus en andere smaakmakers verdwenen in de magen van familie en vrienden. Het succes heeft mij gestimuleerd om te opteren voor een volkstuin op het Zonneveld aan de Nachtegaallaan. Daar verbouw ik sinds jaar en dag met meer, en helaas ook vaak minder, succes tomaten en vele andere soorten fruit en groenten.

Hoe ‘tijdsorigineel’ zijn de woningen in de Raadsherenbuurt?

Jeroen Hiemstra

Vorige maand heeft u misschien een buurtgenoot met een notitieboekje samen met zijn tweejarig zoontje door de buurt zien lopen. Hij had een opmerkelijke aandacht voor de benedenverdiepingen van uw huis, en maakte zo af en toe een aantekening in zijn boekje.

Deze buurtgenoot was niet van de belastingdienst om een nieuwe WOZ-waarde te bepalen, of van een club die uw huis later in uw afwezigheid weer wilde bezoeken. Het was bovengenoemde redacteur die onderzoek deed naar de hoeveelheid schuifseparaties of kamers en suites die nog aanwezig zijn in onze buurt.

Feit is dat er in de jaren zeventig en tachtig van de afgelopen eeuw een enorme kaalslag heeft plaatsgevonden in Nederlandse interieurs. Glas in loodramen, paneeldeuren en de en suites moesten allemaal plaatsmaken voor “moderne” woonstijlen. Deze “vernietzucht” is ook aan de Raadsherenbuurt niet voorbij gegaan, en zelfs het afgelopen jaar is er een aantal schuifseparaties uit huizen in onze buurt gesloopt.

Echter, er zijn ook bewoners die bij een verbouwing de oude indeling weer in ere herstellen.

In de Johan de Wittstraat zijn Erwin en Dorothé Duurland op nummer 45 druk met verbouwen en komt de en suite weer op de oude plek.

Na mijn speurtocht in de buurt kan ik zeggen dat er relatief veel is gesloopt in de Fagelstraat, vooral aan de oneven zijde (nog drie schuifseparaties over, waaronder die in ons huis), en er meer bewaard is gebleven in de Johan de Wittstraat, 19 schuifseparaties totaal.

Dit komt mijns inziens ook doordat de woonkamers aan de oneven zijde van de Fagelstraat een stukje smaller zijn dan de huizen aan de overkant, slopen maakt de kamer wat ruimer.

Totaal zijn er ongeveer 39 en suites overgebleven in de Raadsherenbuurt of weer teruggeplaatst, op een totaal van 145 huizen.

Woningen aan de Warmonderweg en Rijnsburgerweg heb ik niet meegeteld omdat daar de indeling beneden heel anders is.

Mocht u nu toch de schuifdeuren en kasten uit de woonkamer willen slopen, neem dan contact op met Rob Grotenhuis (zie voor zijn contactgegevens het colofon). Misschien kunnen we dan kasten, deuren paneel delen redden en andere buurtbewoners weer blij maken met de correcte en originele onderdelen bij hun verbouwing!

Het regent stenen

Fons Vernooij, Fagelstraat 53

Het regent stenen in de Fagelstraat. Geen kleine stenen van het formaat kiezelstenen, maar stenen zo groot als walnoten. Niet het hele jaar door, maar wel in het najaar. Elk jaar weer. De eerste keer dat ik ze zag liggen, wist ik nog niet dat ze van boven kwamen. In de voortuin zag ik forse stenen van drie tot vier centimeter in doorsnede tussen de planten en rond de lariks. Vaak waren het mooie gladde stenen en soms waren ze brokkelig of gebroken.

De lariks staat al jaren bij ons op nummer 53 in de voortuin. Dertig jaar gelden, toen wij het huis kochten, stond hij er al. Kleiner dan hij nu is natuurlijk. Nu torent de lariks hoog boven het huis uit, maar in de tijd dat we in de buurt kwamen wonen, kwam de boom net tot voorbij de eerste verdieping. Een meter of twee boven de splitsing in de stam. Chris Maas Geesteranus schreef ooit in een van de eerste Raadsheren: “Mooie boom, maar jammer dat hij gevorkt is”.

Rond de lariks liggen elk najaar stenen in het zand. Mijn eerste opwelling was dat die stenen langzaam omhoog geduwd werden door wormen of ander gewroet in de aarde. Maar dan zou je toch ook stenen verwachten die half in de grond verstopt zitten en dat was niet het geval. Bovendien lagen de stenen ook op de stoep voor het huis en soms op straat. Dat kan niet anders betekenen dan dat ze niet omhoog komen, maar omlaag vallen.

Mijn tweede opwelling was dat er kinderen uit de buurt met stenen gooiden. Ja, je weet nooit welke rage de jeugd beheerst. De besjes uit de struiken zijn soms erg in trek bij jongens van een jaar of tien. Met witte blaasbuisjes van een halve meter bestoken ze elkaar en dat levert een hoop troep en beschadigde struiken op. Maar dit soort stenen is te groot. Dan moet je wel erg hard blazen om ze een paar meter ver te krijgen.

Dus blijft er niets anders over dan omhoog te kijken en te zien hoe die stenen uit de boom kunnen vallen. Het gaat immers niet om een paar stenen per jaar, maar om tientallen. Van de mooie gladde stenen heb ik al een aardig perkje gemaakt rond de struik naast de voordeur. Handenvol onvolmaakte stenen heb ik verwijderd en bij de boom op de hoek van de straat gedeponneerd of verderop in de struiken. Ze kunnen nu eenmaal niet blijven liggen op de stoep.

Ook de overburen kwamen klagen. En terecht. “We kunnen de auto niet bij jullie voor de deur plaatsen, want er vallen regelmatig stenen op”. Kleine deukjes zijn het gevolg. Ook onze auto heeft van die butsen in de motorkap en op het dak. Ik kan me voorstellen dat het vervelend is om in het najaar het risico van beschadiging te lopen. Eenmaal was de achterraut van de auto van onze naaste buren in gruzelementen. Zomaar. Midden in de nacht. Dus de klachten zijn begrijpelijk.

Maar ja, hoe stop je het vallen van stenen uit een boom? Hoe komen die stenen boven in de boom en wie geeft ze het laatste zetje? Bij nader inzien zijn dat kauwtjes. Die zwarte donderstenen laten de keitjes van boven uit de boom naar beneden vallen. Ze denken dat het eikels zijn, of kastanjes of noten. Ze hopen dat die openspringen bij het neerkomen. Soms liggen er ook noten op ons pad of restjes van schillen die leeggegeten zijn.

Dan is er maar een remedie. De boom moet eruit. De lariks wordt toch al oud. De onderste takken zijn al lang afgestorven. Inmiddels zijn er nieuwe uitlopers gekomen die alweer een mooie groene waas voor onze ramen tot stand brengen. Vogeltjes

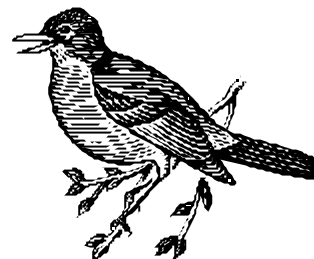
vliegen af en aan. Zij hebben mooi overzicht over de tuin en wij hebben mooi zicht op hen. Maar de hoge boom zwiept tijdens stormen ook diep door en dat brengt de nodige risico's met zich mee.

Dus hebben wij vorig najaar een kapvergunning aangevraagd. Na betaling van de leges en enig geld berichtte de gemeente ons in februari dat de “Japanse lork” omgehakt mag worden. Echter niet in de eerste zes weken, want mensen moeten bezwaar kunnen maken na publicatie van het besluit. Ook niet tussen half maart en half juli, want dan is het broedseizoen. En half juli gaan wij altijd op vakantie. Augustus dus.

Die wachttijd was te lang. De natuur greep in. In maart vestigde zich boven in de boom een lijster. Eigenlijk net zoals voorgaande jaren. Zijn heldere zang begon bij zonsopkomst en met enkele uren onderbreking rond het middaguur zette die zich voort in de middag- en de avonduren. Over het dak heen weerkaatste de zang tegen de muur van het huis achter ons, zodat we ook in de achtertuin konden genieten van het onophoudelijke vrolijke lied.

Op een zomerse avond ben ik tot het eind van de Fagelstraat gelopen. Van nummer 53 tot nummer 1. Overal was de vogel te horen. Helder en hard. Gevarieerd zoals een zanglijster betaamt. De natuur in volle glorie. Die hoge lariks, onze hoge lariks, het hoogste punt in de buurt, dient als basis van overzicht. Moeten wij die vogel zijn uitzicht ontnemen? Of moeten we de boom met zijn vallende stenen handhaven? We laten de lariks toch maar niet kapen. Hij blijft staan.

Verbouwing van De Leidse Houtschool

Interview door Lilian Visscher met Marcel van Dijk, architect

Kun je iets over je achtergrond vertellen?

Ik ben in Oegstgeest geboren en in Leiden opgegroeid. Ik heb in Delft aan de TU Bouwkunde gestudeerd. Na mijn afstuderen heb ik eerst bij verschillende bureaus gewerkt en in 1996 ben ik met mijn eigen bureau gestart aan het Pieterskerkhof. Daar werk ik nu al jaren, samen met mijn vrouw Liesbeth. We wonen sinds 1997 aan de Nachtegaallaan in de Vogelwijk, tegenover de speeltuin.

Welke projecten begeleid je zoal?

Ik doe met name verbouwingen van oude panden. Zo heb ik het Scheltemacomplex, de Luxor bioscoop aan de Stationsstraat en de Pauluskerk verbouwd. Eén van de projecten die ik op dit moment onder handen heb is de herinrichting van de museumtuin in het Museum voor Oudheden. Verder verbouw ik ook woonhuizen en winkels, vaak monumenten. Ik werk veel samen met Monumentenzorg.

Hoe ben je aan de opdracht voor de verbouwing van de Leidse Houtschool gekomen?

Twee van mijn kinderen zitten op de Leidse Houtschool. Ik hoorde van meester Jan dat er een wens was om met twee lokalen uit te breiden. Hij onderzocht de mogelijkheid om een uitbouw te realiseren. Ik vond dit zonde van het prachtige gebouw, en heb gevraagd of ik een schets mocht maken. Ik ben op zolder gaan kijken en zag daar mogelijkheden om op deze zolder twee nieuwe lokalen te realiseren.

Wat gaat er allemaal gebeuren?

De zolder wordt volledig gerenoveerd. We zijn op dit moment bezig met een stalen opvangconstructie om de spanten te vervangen, zodat er veel meer ruimte ontstaat. Er komt een nieuwe vliering, waar een warmtepompsysteem wordt geïnstalleerd. Zo wordt er op milieuvriendelijke wijze straks in de zomer gekoeld, en in de winter verwarmd zonder dat er radiatoren in de lokalen staan.

De lokalen zullen uitkijken op het schoolplein. Er zijn twee dakkapellen ontworpen, die goed passen bij de bouwstijl van de school. De dakkapel aan de straatzijde zal wat kleiner zijn, ook in verband met de zon. De dakkapel aan de schoolpleinzijde wordt groter, zodat beide lokalen veel lichtinval krijgen.

Ben je nog bijzondere dingen tegengekomen?

In de traptoren, met de fraaie glas in loodramen, zit een enorme loze ruimte die we kunnen gebruiken!

Ooit is halverwege de traptoren een plafond aangebracht, waarschijnlijk om de stookkosten laag te houden. Oplettende voorbijgangers hebben misschien wel gezien dat de ramen van de traptoren altijd alleen aan de onderkant verlicht waren. Ik heb voorzichtig een opening in het plafond gemaakt, en ontdekt dat we de toren kunnen gebruiken om de trap door te zetten naar boven. Ook de trap zal in de bouwstijl van eind jaren '20 van de vorige eeuw gemaakt worden (de school opende in 1932 haar deuren). Vanaf januari zullen dus alle ramen van de traptoren 's avonds geheel verlicht zijn!

Foto: Architectenburo Marcel van Dijk

Hoe verloopt de verbouwing?

De verbouwing vordert gestaag. Op dit moment werken er continu 3 man, met af en toe versterking van een electriciën of loodgieter. Vanaf het moment dat de dakkapellen geplaatst worden, zullen we met twee ploegen gaan werken. Eén ploeg zal aan de buitenkant werken, de andere ploeg gaat binnen aan de slag. De aannemer levert het project in december op. Dan zullen we nog enige tijd nodig hebben om te schilderen en vloerbedekking te leggen. Het streven is dat de kinderen in januari hun intrek kunnen nemen in de nieuwe lokalen!

De laatste verbouwing

Dieneke Biemans, Fagelstraat 25

Geloof het of niet: dit voorjaar hebben we de derde verbouwing van ons huis Fagelstraat 25 gerealiseerd. Drieëntwintig jaar geleden begonnen we met de eerste grote verbouwing. Toen ons dochtertje Emma van tweeënhalp jaar voor het eerst over de drempel stapte en zag dat alle vloeren en wanden open lagen, sprak zij de legendarisch geworden woorden dat ze in dit huis ‘met al die gatjes’ niet wilde wonen... Nu was het diezelfde dochter die het ontwerp heeft gemaakt voor wat naar alle waarschijnlijkheid onze laatste verbouwing zal zijn geweest!

Maar eerst een stukje geschiedenis. Die eerste verbouwing, in 1986, was nodig om het huis bewoonbaar te maken: zeven gaskachels maakten plaats voor één CV-installatie, de elektrische bedrading die nog met zijde was omwikkeld werd geheel vervangen, het knusse Bruynzeel keukentje werd een moderne gezinskeuken. Het hele huis had een likje verf nodig en de muren een frisser behangetje.

In 1994 zijn we aan de tweede verbouwing begonnen: de hele bovenste verdieping werd uitgebroken, het dak geïsoleerd en er kwamen twee grotere kinderkamers. Op de eerste verdieping werd de zeer gedateerde badkamer compleet vernieuwd. Wat ik niet snel zal vergeten, is, dat de bouwvakkers al het afval van de badkamer door echtgenoot Jos' zijn werkkamer via het raam naar de achtertuin afvoerden. Alle boeken en papieren voor een bijna voltooid proefschrift onder het stof... Toen al vond Emma verbouwen een soort feest en achteraf is het niet verbazingwekkend dat zij ook toen de juiste tegels uitkoos voor de vloer en de wanden, andere tegels dan die haar ouders hadden bedacht. Onze zoon Marc genoot meer van het sloopwerk en vond het geweldig om mee te helpen tijdens de aanleg van de tuin.

Begin 2009. Deze derde en laatste verbouwing was niet direct noodzakelijk, maar de wens ontstond om het huis aan te passen aan de inmiddels veranderde smaak en leefwijze. De belangrijkste beslissing na heel lang wikken en wegen was dat we niet gingen verhuizen en niet gingen uitbouwen. Daarbij speelde een rol dat onze kinderen aangaven dat zij ondanks de gezelligheid thuis een eigen woning wilden gaan zoeken in de binnenstad. Hierdoor zou de bovenste verdieping leeg komen en kwam er dus meer ruimte voor boeken en andere spullen. Meer ruimte? Mijn lieve echtgenoot zou heel leegstaand Soestdijk nog vol kunnen krijgen met boeken en ander ‘oud papier’.

Op ons verzoek heeft Emma een interieurontwerp gemaakt, we werden reuze enthousiast en het breken en bouwen kon beginnen. Hoewel we bij alle drie de verbouwingen ons goed hadden voorbereid en er ook nu weer geen rampen zijn gebeurd, vond ik deze verbouwing het intensiefst en het meest indrukwekkend.

We zijn begonnen onder de vloer: balkeninspectie. Alles in orde, alleen een antiek wespennest verwijderd. Het aannemersduo kon beginnen. Elke dag hetzelfde begin: 6.45 uur koffie en werkbespreking. Supergezellig, maar het blijft bijzonder, die bouwvakkershumor vóór dag en dauw! De inzet, interesse en het vakmanschap van beide heren hebben ons veel plezier, een goed gevoel en een prima eindresultaat opgeleverd. Het was voor ons een leerzame periode. Ik vond het opvallend dat er zoveel meer geavanceerd gereedschap werd gebruikt dan bij de vorige verbouwingen, mooiere en betere materialen, waardoor het werk sneller en efficiënter gedaan kon worden en de verbouwing nu door slechts twee man gerealiseerd kon worden!

Ik heb verstedeld gestaan van de keuzemogelijkheden voor diverse producten, van keukens, fornuizen, wespotten, kranen, tot deurklinken, banken, lampen enz., in één woord: overweldigend. Het nemen van beslissingen werd soms heel ingewikkeld. Daarnaast was het verbijsterend hoeveel je kan besparen als je iemand die het gewend is voor je laat onderhandelen met leveranciers over prijzen, leveringsvoorwaarden en garanties. (Misschien een tip: als u wilt gaan verbouwen of uw huis opnieuw wilt inrichten, neem een binnenhuisarchitect/ontwerper in de arm die voor u ontwerpt en onderhandelt en dus zorgt dat alles op tijd geleverd wordt. Wij kennen wel zo'n iemand en die heeft ervoor geleerd.) Wij hadden daardoor aardig wat - flinke - meevallers en die moesten kort maar krachtig gevierd worden: dan gingen we uit eten of we namen ergens een drankje in de stad. Zo hielden we er ook de moed in.

Toch hebben we ook alle vier veel meegewerkt tijdens de verbouwing. De dingen die we zelf konden doen, deden we dan ook vaak zelf, dat bespaarde geld en het was heel gezellig om zo met elkaar te klussen. Inmiddels hadden de kinderen de sleutel van hun huis, dus óf we klusten bij ons in huis óf bij de kids. Wel heel vermoeiend, naast ons gewone werk, maar ook bijzonder om zo met elkaar elkaars huizen mooi te (laten) maken. →

Wat ik het meest vermoeiend of het moeilijkst heb gevonden? Ik denk dat ik het 'thuisgevoel' enkele maanden echt kwijt ben geweest en dat heb ik erg gemist. Je rustpunt voor na het werk is al die tijd niet beschikbaar en je zit voortdurend tussen bouwmaterialen en het stof. Zelfs in je slaapkamer wordt alles grijs, ook al plak je alles af om dat stof buiten de deur te houden. Je gaat steeds maar gewoon (?) door, er is voortdurend genoeg te doen en je komt dus niet tot rust. Het uitzoeken en inpakken van al je spullen (de benedenverdieping moest helemaal leeg, veel is weggegeven of ging naar het adres van de kinderen) en het later weer uitpakken en alles een nieuwe plek geven vond ik toch een hele klus, hoewel manlief en vooral onze beresterke Marc al het sjouwwerk deden. Ik was ook niet echt ontspannen toen tijdelijk ijzeren balken in een van de draagmuren werden geplaatst en er een groot stuk muur uitgesloopt werd. Ik ben maar naar mijn werk gegaan toen de gietijzeren constructie van de oude schouw plus het onderste deel van het ontluchtungskanaal in de keuken eruit gehaald gingen worden. Dat gemetselde kanaal loopt door tot op het dak. Ik kreeg een soort visioen dat het hele zaakje als een kaartenhuis in elkaar zou zakken. Wat natuurlijk

nooit kon gebeuren, althans volgens de kenners! Ze kregen gelijk.

Maar toen na een maand of vier de bouwput weer langzaam ging veranderen in een huis, óns huis, werd het steeds meer een feestje. We zijn blij met de veranderingen. Vooral de nieuwe openslaande tuindeuren, in de plaats gekomen van een groot raam en grotendeels gemaakt volgens de oorspronkelijke tekeningen van het huis, zijn een grote aanwinst, zeker als we zo'n mooie zomer hebben zoals dit jaar. Ook de nieuwe keuken en het grote fornuis, de comfortabele meubels en de door Emma ontworpen boeken- en servieskast zijn prachtig en functioneren prima. Het aannemersduo, talloze leveranciers, onze kinderen en wijzelf, we hebben hard gewerkt. Het mooiste vind ik, dat het meisje dat in 1986 niet in het huis 'met de gatjes' wilde wonen en dat al meehielp tijdens de verbouwing van 1994, nu voor ons een ontwerp heeft gemaakt dat zo precies beantwoordt aan wat we graag wilden. Er is een totaal nieuw 'thuisgevoel' ontstaan, waarvan we dagelijks genieten.

Verbouwen is dus best leuk, maar nu zijn we er even klaar mee!

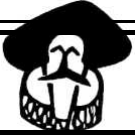
Verbouwen? Rob weet raad!

Jeroen Hiemstra interviewde Rob Grootenhuis, Fagelstraat 14

Rob Grootenhuis is als contactpersoon voor informatie over diefstalbeveiliging, onderhoud en verbouwing van uw huis bij velen in de Raads-herenbuurt bekend.

Rob heeft een aantal nuttige tips voor buurtbewoners die verbouwingsplannen hebben, dan wel een verbetering aan hun huis willen aanbrengen.

1. Bij vochtproblemen in de kruipruimte kunt u landbouwplastic op de betonnen bak uitrollen. Hiermee brengt u de relatieve luchtvochtigheid met zo'n 30 % omlaag. Dit betekent geen vochtige plekken meer achter kasten of banken, geen rotting van vloerdelen of balken.
2. De ventilatiesleuven voor de kruipruimte moeten open zijn. U kunt ze eventueel opvullen met gaas om ongedierte buiten te houden.
3. Overweeg bij rotte vloerbalken deze te vervangen. En laat U niet op advies van een aannemer verleiden de kruipruimte vol te storten met schuimbeton. Als U later problemen hebt met een leiding in een betonvloer is het oplossen van een breuk of lekkage *veel* gecompliceerder. Onder de houten vloeren kunt U met niet al teveel moeite het probleem lokaaliseren. Schakel wel altijd de stroom uit als u in de kruipruimte gaat kijken, neem een zaklamp mee i.p.v. een looplamp op netspanning.
4. Probeer om bij een verbouwing op één plek de leidingen naar de hoger gelegen verdiepingen te laten voeren, in een koof. Leidingen infrezen in de muur kan later vaak problemen geven (lekkage, doorboren enz.).
5. Als U dan toch leidingen in de muur wilt hebben, houd er dan rekening mee dat kalk en stuc de koperen leiding kunnen aantasten. Koperen leidingen dus in een kunststof mantel leggen.
6. Een gasleiding nooit in de muur of onder de grond aanbrengen maar in klemmen op de muur.
7. Het verplaatsen van de steektrap die op de eerste verdieping van onze huizen naar zolder loopt is vaak een zinvolle verbouwingsoptie. De nieuwe trap wordt dan boven de bestaande trap vanaf de begane grond geplaatst. Een oplossing voor de wat kleine ouderslaapkamer, U wint er een enorme (kast)ruimte mee.
8. Hebt u nog originele bouwmaterialen over na de verbouwing? Lever ze dan in bij Rob, dan kunnen we er andere buurtbewoners misschien weer blij mee maken!

Estafette-column: Verbouwing?

George van Eijk, Johan de Wittstraat 30

Al eerder is mij gevraagd een stukje te schrijven voor de Raadsheer. Het onderwerp was 'geld'. Door droevige omstandigheden kwam het er toen niet van. Of ik dan nu wel een stukje zou kunnen schrijven. Deadline 25 september. Inmiddels is het 23 september. Ik zie er tegen op en heb er eigenlijk geen tijd voor.

Allemaal flauwekul natuurlijk. Er is iets anders aan de hand. Er lijkt sprake te zijn van een dieper liggend probleem. Het gaat helemaal niet om het schrijven van een stukje, nee, het heeft eerder te maken met het thema 'verbouwen' op zich. Nader zelfonderzoek levert meer op.

Onze keuken is klein en onpraktisch. Daar zou wat mee moeten: openbreken? uitbouwen? Ik wil vermijden er aan te denken. Verbouwen is gedoe, en ik hou niet van gedoe. Verbouwen is het eens worden over wat er moet gebeuren. Verbouwen is een zoektocht naar aannemers, misschien ook een architect? Verbouwen is offertes vergelijken. Verbouwen is plannen bijstellen. Verbouwen is lang in de troep zitten. Verbouwen is geld uitgeven. Verbouwen is wekenlang improviseren in je eigen huis. Verbouwen is je ergeren aan dingen die niet goed gaan en daarover bakkeleien met de werklui...Kortom, verbouwen is verschrikkelijk. Dat moet je niet willen!

Tsja, reden genoeg dus om het onderwerp uit de weg te gaan en het schrijven van dit stukje lang uit te stellen.

.... En het zou zo geweldig kunnen worden. Want het is een feit: als je door de buurt loopt zie je allerlei prachtige en meer of minder degelijke uitbouwen van keukens, of zelfs van de hele achterpui. Soms zijn het meeverwarmde serres, maar vaak ook stenen uitbouwen. En ik heb al heel wat buurtbewoners met complimenten overladen voor hun geslaagde project. Dan denk ik: hadden wij ook maar zoveel meer leefruimte, en zoveel meer werkruimte in de keuken. We hielden van koken. Een moderne, ruimere keuken is iets waar we gelukkig van zouden kunnen worden.

Er staat altijd wel ergens in een straat een Vliko-bak of een busje van een bouwbedrijf. Geklop en gezaag en geschuur is in onze buurt eigenlijk altijd te horen. Daar word ik natuurlijk niet rustiger van. Het triggert de spanning die gepaard gaat met mijn ambivalente gevoelens. Ergens wil ik ook, maar nu even niet.

Een jaar of wat geleden hebben we de zolder verbouwd en daar een eigen etage voor onze meiden gecreëerd. Het was niet echt traumatisch, deze verbouwing. Ik heb geen herbelevingen en word 's nachts niet badend in het zweet wakker. Maar ik herinner me wel het gedoe, de rotzooi, het gevoel dat er nooit een eind aan zal komen, het er bij moeten blijven omdat het anders net even anders gedaan wordt dan afgesproken. Dat kan ik niet weer opbrengen. Een verbouwing op de begane grond is ook véél ingrijpender.

De dames hebben nu ieder een ruime eigen kamer en een gezamenlijke badkamer met toilet. Ideaal natuurlijk. Geen dringen en duwen meer op de eerste verdieping, geen wirwar van tandenborstels, potjes en watjes op de wastafel, geen geluid van nachtelijk toiletbezoek. Het is een mooie etage geworden en ik ben best tevreden over de afwerking (zelf gedaan).

Ik weet het: denk aan het resultaat, beeld je de pret en het geluk in als de klus geklaard is. Denk niet alleen aan alle vervelende dingen.

Hmm.. misschien toch maar weer eens op de agenda van het familieberaad zetten.

Wat een gedoe!

Ketting-interview met Arnoud Visser, Fagelstraat 45

Jac Peeters, mijn voorganger in deze interview-serie, sprak zijn bewondering uit voor de inzet waarmee ik werk in combinatie met de zorg voor mijn gezin met twee gehandicapte kinderen.

Beste Jac, die bewondering is wederzijds. Ik ben één van die mensen die jou hand- en spandiensten verleent voor zaken die voor een blinde moeilijk zijn. Ik ondersteun je met het gebruik van je computer. Daarmee valt het op, dat je juist opvallend veel kunt; weinig 60+ers zouden de monteur van de internetprovider de deur wijzen omdat ze liever zelf de draden door het huis trekken. Als iets werkt wil je dat graag zo houden, maar ondertussen probeer je wel iedere keer de laatste technologie uit. Zo kwam je zelf op het idee van wireless internet radio door het hele huis, zodat je overal naar je favoriete klassieke zenders kunt luisteren.

Ik werk op de universiteit en dat is een inderdaad een drukke baan. Je hebt veel vrijheid op de universiteit, maar je moet in veel dingen tegelijk goed zijn. De beloning is dat je afwisselend werk hebt, dat je mooie dingen kunt maken, dat je jouw enthousiasme voor je vak met veel mensen kunt delen en dat je samenwerkt met mensen over de hele wereld.

Een gezin met drie kinderen is altijd een gezellige heksenketel. Karlijn en Barend zijn daarbij gehandicapt, wat een extra inspanning vereist voor zowel henzelf als voor de rest van het gezin. Ik draag mijn steentje bij om het geheel draaiende te houden, maar de grootste inspanning wordt geleverd door mijn vrouw. Gelukkig heeft ze daarbij hulp van haar moeder en kan ze nog extra hulp inhuren, maar dat zorgt natuurlijk ook weer voor extra regel. We hebben onze draai hier echter aardig in gevonden, en je kan ook veel voldoening halen uit die extra inspanning.

1. Wanneer en waarom ben je in de Raadsheerenbuurt komen wonen?

Wij zijn in 1998 in de Raadsheerenbuurt komen wonen. We woonden hiervoor al in Leiden, op de Maredijk. Een gezellig buurtje, maar met kleine huisjes. We waren dan ook al 2 jaar op zoek naar een grotere woning nabij het centrum, totdat we getipt werden dat er een woning in de Fagelstraat vrij kwam. Het klikte meteen, we hebben diezelfde dag een bod gedaan en de onderhandelingen afgerond (in de pauze van de voetbalwedstrijd Nederland-Duitsland).

2. Wat is het mooiste originele detail in je huis?

De bewoner voor ons had al veel dingen gemoderniseerd, dus vergeleken met de andere huizen in de buurt hebben we niet zoveel originele details meer. Waar we wel erg ons best op hebben gedaan is de indeling van de zolder. De trap naar zolder loopt nog origineel dwars door het huis naar boven, wat de indeling lastig maakt. We zijn dan ook bij veel mensen in de Fagelstraat langs geweest om naar hun zolder te kijken en iedereen had het anders opgelost. Met al deze inspiratie en na veel gepuzzel hebben we een indeling gevonden waar de overloop klein is en waarmee je een grote voor- en achterkamer overhoudt.

3. Wat is je favoriete buurtactiviteit?

De Raadsheerenloop. Ik vind dat een schitterende motivatie om te zorgen dat ik me voorbereid op het sportseizoen, door in augustus alvast wat hardlooptraining te doen. Ik heb de Raadsheerenloop nu 7x gelopen en 2x een prijs gewonnen. Dit jaar heb ik wel getraind voor de loop, maar uiteindelijk had ik geen tijd om hem te lopen.

4. Als de Raadsheerenbuurt €50.000 zou krijgen om de buurt te verbeteren of te verfraaien, hoe zou jij dat dan doen?

Het makkelijkste antwoord is het ingraven van de glas- en papierbak bij de ingang van de wijk. Maar dat vind ik de verantwoordelijkheid van de gemeente, en ik heb er ook vertrouwen in dat ze dat wel een keer zullen doen.

Wat ik meer onze eigen verantwoordelijkheid vind, zijn zonnepanelen op onze daken. De platte daken in de wijk lenen zich uitstekend voor zonnepanelen. Er zijn dan ook heel wat zonnepanelen te vinden, maar eigenlijk zou iedereen 4 panelen op zijn dak

moeten monteren. Ik zou dan ook de €50.000 gebruiken als subsidie bij de aanschaf van zonnepanelen in de wijk.

5. Hoe ga je naar je werk en hoelang doe je daarover?

Ik ga met de trein naar mijn werk in Amsterdam. Van deur tot deur is dat 55 minuten.

Afgelopen weken (in training voor de Raadsherenloop) ben ik een paar keer met de fiets naar mijn werk gegaan. De fietssnelweg naar Amsterdam ligt er al, die loopt langs de oostelijke ringvaart van de Haarlemmermeer. Met elektrische ondersteuning is de 46 kilometer in twee uur te fietsen.

6. Wanneer en hoe heb je voor het laatst gebruik gemaakt van wat Leiden aan cultuur te bieden heeft?

Op zich zijn we qua cultuur niet zo gebonden aan Leiden. We gaan net zo gemakkelijk naar Amsterdam, Rotterdam, Alphen of Noordwijk. Volgens mij was de laatste voorstelling in Leiden een gedanst sprookje in het LAK-theater. In dat sprookje was er een belangrijke rol voor een dove danseres, waardoor dans en gebarentaal vloeiend in elkaar over gingen.

7. Welke krant lees je, op welk moment van de dag en hoelang doe je daar over?

's Ochtends valt het Leidsch Dagblad op de mat, maar die wordt dan alleen snel gescand op de koppen en om te kijken wat voor weer het die dag wordt. In de trein lees ik in een kwartiertje een gratis krant (meestal de Pers). 's Avonds lees ik dan in het Leidsch Dagblad rustig de dingen die niet in de Pers te vinden zijn, zoals de achtergrondverhalen en de lokale nieuwtjes.

8. Wat komt spontaan bij je op bij het thema (dromen) van de volgende Raadsheer?

Je mag je eigen dromen niet op je kinderen projecteren. Het is echter heel raar om niet te kunnen dromen over een toekomst voor je kinderen.

Over Nico maak ik me geen zorgen, die heeft altijd mazzel. Maar voor Karlijn en Barend is de toekomst onzeker. Er zijn maar zo weinig mensen met hun ziekte dat er geen enkele zinnige voorspelling is te doen. Het kan zijn dat hun dieet de progressie in hun ziektebeeld voorlopig tot staan heeft gebracht, maar het kan ook zijn dat plotseling hun gehoor, hun gezichtsvermogen of hun algemene conditie sterk achteruit gaat. Dat betekent niet dat ik of mijn kinderen bij de pakken neerzitten, maar het geeft een onwerkelijk gevoel dat dromen over de toekomst zinloos is.

9. Welke vraag zou je jezelf hier willen stellen? En natuurlijk willen we ook je antwoord graag vernemen.

De Raadsherenbuurt is een groene wijk, en een onderdeel van de groene corridor tussen de Leidse Hout en het park van Endegeest. In de buurt zijn dan ook veel bijzondere vogels te vinden. Het is bekend dat katten behoorlijk huis kunnen houden in zo een populatie. Hoe zware belasting zijn de poezen eigenlijk voor de vogels in de buurt?

Toen we hier kwamen wonen waren er maar een paar katten in de straat, de meeste mensen hadden een hond als huisdier. Tegenwoordig zijn katten het meest populair. Zelf hebben we ook twee katten; Midas en Mulan. Ik heb de illusie dat ze in de buurt blijven en niet 's avonds de Leidse Hout in glippen, maar ik kan me vergissen. Mulan is nog jong en heeft pas één keer een muis gevangen. Midas is een betere jager, en neemt een paar keer per jaar trots zijn buit voor ons mee. Over het algemeen is dat een muis, soms een huismusje. Wel heb ik het idee dat vogels toen we hier kwamen meer op de grond rondscharrelden, maar dat ze tegenwoordig met alle katten liever veilig in de bomen blijven.

10. Wie mag de volgende vragenlijst beantwoorden en waarom heb je hem/haar gekozen?

Jeroen Hiemstra. Ik heb samen met Jeroen in de culturele commissie van Quintus gezeten en ik ken hem ook als een zeer gedreven man. Verder komt de laatste tijd mijn oudste zoon, Nico, terug met enthousiaste verhalen over één van Jeroen's hobby's; oude auto's, dus ik ben benieuwd wat hij daar over te vertellen heeft.

Familieberichten

---

*Door de online publicatie van de Raadsheer zijn namen in de familieberichten ook via zoekdiensten zoals Google te traceren.
Niet iedereen is daar even blij mee.*

Om privacyredenen worden daarom de familieberichten alleen nog in de gedrukte Raadsheer gepubliceerd.

Een uitgave van de **Vereniging Raadsherenbuurt, Leiden**

Kopij: inleveren, bij voorkeur per e-mail (zie *redactie-adres*)

- Tekst in Word bijlage (dus niet als mail-tekst), zonder opmaak.
- Foto's en andere illustraties graag als aparte bijlage in de mail.

Illustratie voorplaat: Judith de Jong,
Johan de Wittstraat 22, tel. 515 3947

Bezorging: Django en Morris Beek & Idse Kuipers

Oplage: 325 exemplaren

Redactie

- *Eindredactie* Redactie-adres:
redactie@raadsherenbuurt.nl
- Erik Hansen Opmaak
Fagelstraat 24, tel. 515 6093
- Jeroen Hiemstra Fotografie (tenzij anders vermeld)
Fagelstraat 15, tel. 512 1213
- Janny van Nieuwkoop Van Oldenbarneveltstraat 28,
tel. 517 2176
- Ton Staphorst Johan de Wittstraat 52, tel. 517 0264
- Annet van der Velden Van Slingelandtlaan 9, tel. 515 0205
- Lilian Visscher Warmonderweg 27, tel. 565 1551

Bestuur

- ❖ Jurgen van der Velden Voorzitter
Van Slingelandtlaan 9, tel. 515 0205
- ❖ Alexander Tilli Penningmeester
Warmonderweg 17, tel. 517 0184
- ❖ Eric Hazenbos Secretaris
Fagelstraat 17, tel. 301 5587
bestuur@raadsherenbuurt.nl
- ❖ Minke Holleman Webmaster
Fagelstraat 38, tel. 517 2930
webmaster@raadsherenbuurt.nl
- ❖ Alex Beek Van Ledenberchstraat 10, tel. 515 4700
- ❖ Wouter van den Berg Van Slingelandtlaan 11, tel. 301 2664
- ❖ Erwin Duurland Johan de Wittstraat 45, tel. 301 4502
- ❖ Janneke van Etten Johan de Wittstraat 54, tel. 301 4701

Website

- Minke Holleman webmaster: zie onder *Bestuur*

Minibuurtgids

- Familieberichten:
a.u.b. doorgeven aan
Alexander Tilli, *penningmeester*
van de buurtvereniging, en ook
graag aan de *redactie* van »De
RAADSHEER« (zie hiernaast)
- Diefstal, inbraak, ouderenhulp,
informatie over onderhoud en
huis verbouwen,
uitwisseling van gereedschap:
Rob Grootenhuis,
Fagelstraat 14, tel. 515 4769
- Gevonden voorwerpen:
Rita DeCoursey,
Fagelstraat 39, tel. 515 5886
- Mededelingkastje, V Old./J.d.W.str.
Yvonne Slijkhuis,
Joh. de Wittstraat 20, tel. 517 5855
- Buurtarchief:
Regionaal Archief Leiden
Boisotkade 2a, tel. 516 5355
- Vereniging Binnenterrein OWHJ
Raadsherenbuurt:
Ad Littel, *secretaris*
Van Oldenbarneveltstraat 35,
tel. 515 3475
- Vereniging Vrienden van de
Leidse Hout:
Hanneke Mooi, *secretaris*
Joh. de Wittstraat 11, tel. 565 2612
- Stichting Leidse Hout
Monumentwaardig:
Jan Reedijk, *secretaris*
Antonie Duycklaan 4
Tel. 517 6596
- Werkgroep Leidse Hout Theater:
George van Eijk, *voorzitter*
Joh. de Wittstraat 30, tel. 515 7420
- Werkgroep Nieuweroord:
Maarten Mentzel,
Joh. de Wittstraat 38, tel. 517 2570
- Buurtenkoor »De Raads vogels«
Rianne Boonstra,
Fagelstraat 16, tel. 515 7135
- Leeskring »De Raadsheer«
Rita DeCoursey,
Fagelstraat 39, tel. 515 5886

WAARSCHUWING !

**Na de vele autobranden in Oegstgeest
zijn er de laatste week ook enkele auto's
in de Raadsherenbuurt in vlammen opgegaan.**

Dat gebeurt altijd in het donker en bij voorkeur op plaatsen waar men zich snel uit de voeten kan maken.

Wees alert op personen die zich verdacht gedragen, schroom niet om mensen aan te spreken die u 's avonds laat of 's nachts tegenkomt en die u niet uit de buurt kent.

Help de dader(s) van deze misdrijven te vinden en bel bij verdachte situaties direct de politie via 112.

Voor tips belt u met de regionale politie op 0900-8844.

Als u voor tips of informatie aan de politie liever anoniem wilt blijven, bel dan 0800-7000.
